

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyitltár sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi, és köz-
gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.Előfizetési pénzek és reklamációk
Rónai Frigyes kiadó

elmére küldendők.

XXIX. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRIYS LAJOS.

31. szám.

Pártoljuk a hazai ipart!

Végre elértük azt a komoly álláspontot, amikor már nem frázisnak tekintik a hazai ipar pártolását, de jogos szükségképpen való jelszónak, amelyet nemcsak hangoztatni hazafias cselekedet, de egyben követni is kell.

Ez a siker kétségkívül az Országos Iparegyesület érdeme, mely már hosszú idő óta lankadatlan buzgalommal fáradozik a hazai ipar megteremtésén és annak pártolásán. Az évek előtt kezdeményezett iparpártolási akció széles arányokban terjedt el az egész országban és ma már a legnagyobb sikerekről számolhat be áldásos működése.

Nemes akciójába beletronta a vidéki városokat és nagyobb községeket is, ahol állandó iparpártolási bizottság szervezésével oda törekedett, hogy a bizottság a társadalmat iparpártolási kötelességeire figyelmeztesse. Meggyőző érvekkel bizonyította a magyar iparpártolás szükségességét, melynek pártolása megáldozatok árán is kötelessége a közönségnek, mert a külföldről ide szállított áruk legnagyobb része ellenségeinktől származik, akiket támogatni egyenlő a hazaárulással.

Egyedül a társadalom, a magyar közönség hazafiságán mulik tehát, hogy ellenünk törő ellenségeinken diadalmaskodjunk. Minden magyarunk kötelessége felemelni tiltakozó szavát, amikor külföldi árut adnak elébe és megkövetelni a kereskedőktől, hogy minden jóminőségű és versenyképes cikket raktáron tartson.

Az állami és megyei hivatalok, ugyszintén a nagyobb intézetek már régen jó példával járnak elől, ennek is tulajdonítható, hogy ma már a honi ipar számottevő és egyre fejlődik.

De a nagyközönség sajnos még mindig nem követi a jó példát. Különösen a nőket illeti a

jogos vád, hogy hiuságukért feláldozzák a magyar ipart. Mert a női hiuság, vagy talán inkább tudatlanság még mindig nem tartja szalonképesnek a Magyarországon készült magyar anyagokból szövött ruhát. A nők legnagyobb részének csak az a jó, ami külföldön készült s amivel eldicsekedhetnek.

A külföldi kereskedők jól ki is használják a magyar nők együgyűségét és méregdrága áron szállítják a silány toiletticikkeket, aminek nyersanyagát legtöbbször Magyarországból rendelik.

Ilyen és ehhez hasonló hazafiatlanságot és rosszhiszeműséget tapasztalunk más téren. Milliósokat dobálnak ki még ma is olyan cikkeikért, amit nálunk is elő tudnak állítani, sőt szebben és olcsóbban.

De a magyarnak vérében van a külföldi iparpártolás és nem akarja észrevenni, hogy önmagának árt ezzel a legjobban.

Ebből is látható, hogy milyen nagy szükség van nálunk az iparpártolási bizottságokra, akiknek feladata a nép felvilágosítása és a hazai gyártmányok megkedveltetése. A bizottság programjának minden sora egy-egy intelem a polgársághoz és akik ezt a programot megalkották és buzgólkodnak annak megvalósításán, azok nagyobb hazafiak és több szolgálatot tesznek az országnak mint a legnevesebb politikusok.

Közgazdaságunk ipari ága jövőjének kérdését csakis a hazai ipar pártolásával lehet megoldani s ha nem is könnyű szerrel, de idővel abba a helyzetbe jutunk, hogy a hazai iparszükségletet hazai iparunk szolgáltatja.

Egy kis hazafiság a vezető férfiakban, egy kis áldozat és főképpen jóindulat a közönségben, különösen a nőkben a magyar ipar iránt eredményezni fogja azt a sokat hangoztatott valamit, hogy Magyarország nem szorul iparcikkeiben a külföldre, hanem saját termeléséből fogja fedezni szükségleteit.

Az ifju munkások.

A ma élő ipar-tanoncoknak fogalmuk sincs arról, hogy milyen keserves megpróbáltatásokon mentek keresztül a régi idők tanoncai. Talán el se hiszik, hogy mestereik inasévei a szenvedések iskolájában teltek el, akik még ma is, öreg korukban, sóhajtván emlékeznek vissza a keservesen kitöltött inasesztendőkre.

Mert a mai mesterek legnagyobb része szidiás, verés és koplalás közben sajátította el mesterességét. Így tanult nálunk mindenki nagy küzdelmek között, de jól és becsületesen. A száraz kenyér és durva bánásmód megtanította az inasokat, hogyan lehet majd megszerezni a puha kenyeret és a jó megélhetést.

Nem voltak még akkor szociálisták, akik tiltakozhattak volna a szigorú, de amellett hasznos bánásmód miatt, de különben se lehetett megváltoztatni a közmeggyőződést, mely azt tartotta, hogy csak a szenvedés tauítja meg az embert jóra és csak a szigorú bánásmód által nevelhető becsületes, jó iparosok.

Ennek a keserves megpróbáltatásnak köszönhetette a magyar iparos, hogy kiváló tényezője lehetett az országnak, miáltal megteremtette a magyar ipart. Társadalmunk egyik osztálya sem tudta tulszárnyalni az iparosokat szorgalomban és igyekezetben. Nem is volt boldogulásuknak semmi akadály. Minden iparosmester és legény a maga szerszámjával panasz nélkül kereste kenyerét. Csak a tanoncoknak jutott ki a küzdelemből. A keserves tanonccéveken mindenkinek át kellett esni, de aztán volt is annak hasznos eredménye.

A régi idők tanoncaiból csupa becsületes, szorgalmas legény és igaros lett, aki az életet alaposan megismerve, csak a becsületos munkának élt.

Tárca.

A hadapród szarvasai.

Írta: Gyula Károly.

Bódi bácsi, az uradalmi főerdész, rengeteg tapasztalattal megáldott vadászember volt. Egymaga három nemzedéket nevelt Nimródra. Első főnökét, a rég elhalt kegyelmes urat, ennek fiát, a főispánt s ez idő szerint a buszrhadapród unokát, a grófi család személynét. Bódi bácsi gyűlölte a modern vadászembert s a fegyvertechnikai figyelememelő vívmányai kivételével, holmi újításokkal megbarátkozni nem kívánt. Ődi, bár mindenképen tiszteletreméltó tapasztalatainál jobbat, célszerűbbet elismerni nem akart. Mindamellett a tősgyökeres öreg vadászban mindenki méltányolta a ritka szakértelmet és buzgalmat, amellyel ugyszólván egész életét a vadászatnak szentelte.

Szerfölött felháborodott az olyan vadászvendégen, aki után csatlósféle cipetle a fegyvert. Az öreg kegyelmes urtól kezdve három nemzedéket szolgált végig, ámde az nem fordult elő, hogy a zászlósuri és udvari főméltóságokat viselő grófi gazdák valamilyenike löfgyverét más kezébe nyomta volna.

— A vadászfegyvernek nem az a célja, hogy azt dadára bizzák, vagy sétáltassák, — szokta mondani Bódi bácsi.

A rengeteg uradalom alkalmazottai közt akadt princsesszes, sőt monoklis akadémista, Óvárról, Selmecről vagy a külföld főiskoláiról egyaránt. Bódi bácsi szemében mindezek szálkát képeztek.

Legfitalabb grófi ura, a lovashadapródiškola harmadéves növendéke, az őszi szünidőre hazajött, hogy

Bódi bácsitól szarvascerkészetet tanuljon. A fogoly- és nyulvadászati rejtelmeibe már régesrég be volt avatva.

Bódi bácsi atyailag szerette a fiatal grófi védencét s csupán azt nem tudta neki megbocsátani, hogy a vadászatokon, akárminő lestről lett légyen szó, soha sem tudott csüdübe maradni, folyton izgett-mozgott, sőt a megállapított helyről el-elfutkosott, mintha a vadat maga akarta volna nyomozni vagy felhajtani, ha egy negyedóránál tovább kellett lesben állania, elvesztette türelmét s Bódi bácsi keserűségére, elkalandozott olyan helyekre, ahol egyáltalán nem volt szükség jelenlétére.

A szarvas- és őzcerkészét ilyen körülmények közt kevés eredményt ígértek. A fiatal gróf még az őzlesen is szakadatlanul nyugtalankodott, fűtyörészett, nótákat dudolt s egyetlen őzet se lött...

Bódi bácsi alig tudta bosszúságát palástolni. A grófi hadapródot viselkedéseért le nem szidhatta, így hát némi méreglevezetéstől, az alantas vadászszemélyzetet irgalmatlanul lehordta. Pedig ezek mitsem tehettek arról, hogy a fiatal gróf helyett, hogy a csaláppal magához hivatgató az őzeket, inkább operett-áriákat vagy Fráter Loránt-téle népdalokat próbálgatott a sípon.

A leteremtettézt vadászok egyike elég vakmerő volt rászólni a fiatal gróf urra, hogy ne muzsikáljon mert elriasztja a vadat; mind hasztalan; a méltóságos fiatal gróf csak annál inkább futja a nótákat!...

— Terringettél! — kiált fel Bódi bácsi. Egész esztendőn át szivrepesve várom a szarvasbögést s mikor végre felhangzik a kedvelt dallam, csak csalódást aratunk!

Amitől ilyen körülmények közt nem alaptalanul tartott, az be is következett. A fiatal gróf egyetlen egy szarvas se lött; bárha egy csodásan szép tizenkettes bikának agancsát horzsolta. (A szarvasbikát más-

nap Bódi bácsi kapta fegyver elé.) A hadapród a netán előtte felbukkanó agancsok fejlődését rendszerint előbb hosszadalmasan szemlélgette; ezzel aztán többnyire el is késett a lövéssel.

A vadászat önfeláldozó hívére, mint Bódi bácsi, lehangelően hatott az, ha szarvasbögéskor, grófi urai mit sem lóttek. Pedig a rengeteg uradalom európaszerű híres volt szarvasairól. A vadászatok eredményét a lapok is közlésteszik s így ugyancsak kellemetlen, ha egy-egy uradalom löstatisztikájában szarvas neu szerepel.

— Sebaj, Bódi bácsi — szokta mondani a hadapród; tudom, én vagyok a hibás. De nem tehetek róla; valahányszor szarvas kerül elé, tized látok belőlük s így nem tudom, melyikre löjjek.

Elmultak a szünnapok. Elénk érdeklődéssel várták a hadapródot társai s természetesen lóleg a vadászatok eredménye után tudakoztak.

— Azok a számár felhajtók mindent elrontottak! — mondja kezével lenézőleg legyintve.

A hadsereg jövődöbeli táborkai, sajnálkozva osztottak a fiatal gróf keserveiben s a balsikereket önként érthetően a személyzetre tolták.

Bódi bácsi a hadapród-iskolák rejtelmei felől vajmi keveset tudott, másként talán még nyugdíjaztatását kérte volna.

Verőfényes szeptemberrel köszöntött be a következő ős vadászidénye. A múlt esztendőben a szokásos vadászvendégsereg elmaradt, ám az idén, Bódi bácsi vajmi csekély elragadtatására, több előkelő idegő vadász érkezett, köztük a grófi hadapród egyik századosa; egyuttal a császári és királyi kamarás és báró egy személyben.

Az uradalmi vadász-személyzet csupán annyit

